

EVROPSKA KOMISIJA
Generalni direktorat za konkurenco

DELOVEN DOKUMENT KOMISIJE

To je prevod »Predstavitve države – Slovenija«, ki je del Statističnega pregleda državnih pomoči za jesen 2004 (COM(2004) 750 final, 16.11.2004)

Celotna različica Statističnega pregleda je na voljo v angleškem, francoskem in nemškem jeziku na spletni strani GD Konkurenca.

http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/scoreboard/

Slovenija

Leto 2004	Letno povprečje v obdobju 2000–2003
Prebivalstvo: 1,99 milijona	Skupni znesek državne pomoči brez kmetijstva, ribištva in prometa (v nacionalni valuti): 30.432 milijona SIT
BDP: 25,5 milijarde EUR	Skupni znesek državne pomoči (v evrih): 139 milijonov EUR
BDP na prebivalca: 12.795 EUR ali 17.240 SKM	Državna pomoč v odstotkih BDP: 0,69 %
Menjalni tečaj: 1 EUR = 239 SIT	Državna pomoč na prebivalca: 70 EUR ali 100 SKM

Zakonodajni, upravni in izvedbeni okvir državne pomoči

V Sloveniji se načrtno spremljanje in nadzor dodeljevanja državne pomoči izvajata že od leta 1997. Leta 2000 je bil sprejet Zakon o nadzoru državne pomoči, skupaj s pripadajočimi izvedbenimi predpisi. Od februarja 2000 nadzor državne pomoči izvaja Komisija za nadzor državnih pomoči (www.gov.si/mf/), neodvisni organ, katerega člane je imenovala vlada. Strokovne, tehnične in upravne naloge je za Komisijo opravljal Sektor za spremljanje državnih pomoči pri Ministrstvu za finance. Leta 2002 je bil vzpostavljen sistem za nadzor državnih pomoči, ki jih dodeljujejo lokalni organi v Sloveniji; sistem deluje na podlagi poročanja in predhodnega nadzora.

Po pristopu

Ta zakonodaja je prenehala obstajati ob pristopu Slovenije k EU, ko so se začela neposredno uporabljati pravila Skupnosti, ki urejajo državne pomoči. Predpis, ki je urejal nacionalno državno pomoč, je bil nadomeščen z uveljavitvijo ustreznega pravnega akta. Na datum pristopa je pristojnost za nadzor državnih pomoči z nacionalne Komisije za nadzor državnih pomoči prešla na Evropsko komisijo. Temu je sledila razpustitev nacionalne Komisije za nadzor državnih pomoči. Da bi preprečili izgubo precejšnjega znanja, pridobljenega v preteklih letih, se sektor za nadzor državnih pomoči še vedno ukvarja z zadevami, povezanimi z državnimi pomočmi, pri čemer igra vlogo nadzorne, informativne in usklajevalne točke v okviru slovenske uprave. Osebe še naprej nudi podporo različnim ministrstvom in podeljevalcem državnih pomoči pri pripravljanju prigrasitev, kakor tudi pri dajanju mnenj o zadevah v zvezi s skupinskimi izjemami in z zbiranjem podatkov o državnih pomočeh.

Državne pomoči v obdobju 2000–2003

Slovenija je v obdobju 2000–2003 letno dodeljevala okrog 139 milijonov EUR pomoči. Ta znesek predstavlja 0,69 % BDP ali 70 EUR na prebivalca. Razlog za znatno višje zneske v letih 2000 in 2001 lahko delno pripišemo prestrukturiranju sektorja jekla. V teh letih je bilo jeklarski industriji dodeljenih okoli 35 milijonov EUR pomoči, predvsem v obliki garancij, za prestrukturiranje sektorja, ki je bilo zaključeno leta 2001. Leta 2003 je obseg pomoči rahlo narasel, zlasti v okviru horizontalnih ciljev. Povprečno 90 % pomoči je bilo dodeljenih v okviru shem, 14 milijonov EUR pa na podlagi začasnih ukrepov.

Državna pomoč za horizontalne cilje

Pomoč za horizontalne cilje je znašala 102 milijona EUR ali 73 % skupnega zneska pomoči v obdobju 2000–2003. Delež pomoči za varstvo okolja, večinoma v obliki davčnih oprostitev, je znašal 17 % skupne pomoči. Ukrepom v okviru raziskav in razvoja je bilo namenjenih 16 % skupne pomoči, dejavnostim, povezanim z zaposlovanjem in usposabljanjem, pa 23

%.¹

- Regionalna pomoč* Pomoč za regionalne cilje je znašala 9 milijonov EUR ali 7 % skupne pomoči v zadevnem obdobju. Slovenija kot ena sama regija dosega 70 % BDP povprečja Skupnosti na prebivalca. To pomeni, da se lahko celotno območje Slovenije na ravni NUTS II obravnava kot ena regija, ki je upravičena v skladu s členom 87(3)(a) kot regija, katere BDP na prebivalca je višji od 60 %, toda nižji od 75 % povprečja Skupnosti, kar pomeni, da se lahko regionalna pomoč dodeli v višini do 40 % neto ekvivalenta dotacije. Izjema je osrednja Slovenija (Ljubljanska regija), za katero je predlagana zgornja meja omejena na 35 % neto ekvivalenta dotacije, saj BDP na prebivalca dosega 96 % povprečja Skupnosti.
- Sektorska pomoč, pomoč za reševanje in pomoč za prestrukturiranje* V obdobju 2000–2003 so sektorska pomoč, pomoč za reševanje in pomoč za prestrukturiranje znašali 27 % skupne državne pomoči (37 milijonov EUR). Ta razmeroma visok odstotek lahko v veliki meri pripišemo zgoraj omenjenemu programu prestrukturiranja sektorja jekla, kakor tudi pomoči za zaprtje rudnikov v sektorju premogovništva, ki je tvorila 7 % skupne pomoči. Celoten znesek državnih pomoči je bil dodeljen prezaposlovanju rudarjev v okviru programa postopnega zaprtja premogovnikov.
- Instrumenti pomoči* Subvencije so bile najpogostejši instrument pomoči, ki je tvoril 46 % skupne pomoči v obdobju 2000–2003, tem pa so sledile davčne oprostitve in pomoč iz plačila prispevkov za socialno varnost (33 %). Kapitalske naložbe in konverzije dolgov v kapitalske deleže so znašale 11 % skupne pomoči, medtem ko so bili ugodna posojila (6 %) in garancije (4%), ki jih dodeljuje država, najmanj pogosti instrumenti pomoči.
- Obstoječa pomoč v Sloveniji* Slovenija ima 36 obstoječih ukrepov državne pomoči, preko katerih lahko v prihodnje dodeljuje pomoč brez predhodnega obvestila Komisiji. Petnajst teh ukrepov je bilo priloženih k Pogodbi o pristopu. Ti ukrepi pomoči so bili v splošnem sheme, namenjene uresničevanju horizontalnih ciljev, zlasti ciljev, povezanih z varstvom okolja in investicijami, spodbujanjem razvoja nekaterih regij (Zasavje in Posočje) in pospeševanjem produkcije avdiovizualnih medijev. Znatno število shem je bilo namenjenih prestrukturiranju ali postopnemu zapiranju rudarskih dejavnosti (glej zgoraj) in spodbujanju zaposlovanja. Komisija je nadaljnjih 21 ukrepov odobrila kot obstoječo pomoč v okviru začasnega mehanizma. Ti ukrepi so večinoma zajemali prilagajanja shem, ki so bili v Pogodbi o pristopu že naštet kot obstoječa pomoč. En tak primer je shema, vzpostavljena za financiranje programov in ukrepov za spodbujanje podjetništva in konkurence za obdobje 2002–2006, s poudarkom na MSP, razvojno raziskovalnih dejavnostih in določenih regijah. Samo ta shema je leta 2003 znašala približno 20 milijonov EUR, kar je 17 % skupne pomoči.
- Pogled v* Zaradi določenih težav pri merjenju, opisanih v oddelku 1.3.1, ni mogoče natančno napovedati obsega porabe za dodeljevanje pomoči v prihodnosti.

---

¹ Ker pravila za slovenski program aktivne politike zaposlovanja in ukrepi za sofinanciranje izobraževanja v obliki splošnega in posebnega usposabljanja ponujajo večje ugodnosti določenim sektorjem ali skupinam delodajalcev, pravzaprav delno predstavljajo državno pomoč, kar je dokaj izjemoma v okviru ukrepov pomoči za te cilje. Glej Poglavlje 2.4 posodobljenega Statističnega pregleda državnih pomoči za pomlad 2004 za opredelitev razlike med splošnimi ukrepi in ukrepi državne pomoči za namene zaposlovanja.

prihodnost...

Kljub temu pa lahko ugotovimo, če pogledamo razmere v zadnjem letu pred pristopom, tj. letu 2003, da je bilo 36 milijonov EUR (31 %) skupne pomoči dodeljenih v okviru ukrepov, ki se po pristopu ne bodo nadaljevali. Pomoč, dodeljena v okviru obstoječih shem (23 shem od skupaj 43 ukrepov), tj. pomoč, za katero je bilo načrtovano, da se bo nadaljevala po 1. maju 2004, je v letu 2003 znašala 69 %.

Državna pomoč za horizontalne cilje in določene sektorje v Sloveniji, 2000–2003

	Povprečje 2000–2003		2000	2001	2002	2003
	mil. EUR	% skupne vsote	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR	mil. EUR
Horizontalni cilji	101,7	73%	128,8	102,2	82,1	93,6
Raziskave in razvoj	22,2	16%	19,8	21,0	22,1	25,7
Okolje	23,1	17%	13,2	25,2	22,9	31,2
MSP	12,4	9%	22,9	11,6	6,8	8,5
Pomoč za zaposlovanje	28,9	21%	64,2	20,1	16,5	14,6
Pomoč za usposabljanje	2,5	2%	2,1	3,1	2,6	2,0
Ohranjanje dediščine, pomoč kulturi	0,7	1%	-	-	0,4	2,4
Naravne nesreče	2,5	2%	2,0	4,8	3,3	-
Regionalna pomoč n.e.c. (1)	9,4	7%	4,5	16,3	7,4	9,2
Sektorska pomoč (2)	37,2	27%	42,2	69,8	15,0	21,7
Proizvodnja	26,9	19%	30,8	69,6	0,5	6,5
<i>od tega proizvodnja jekla</i>	8,8	6%	3,8	31,4	-	-
Premog	9,7	7%	11,4	0,2	14,4	12,9
Druge storitve	0,6	0%	-	-	0,0	2,2
Skupna pomoč brez kmetijstva, ribištva in prometa v milijonih EUR	138,8	100%	171,0	172,1	97,1	115,3

Opomba: Vse številke so izražene v evrih po konstantnih cenah leta 2000, tako da so bili učinki inflacije odstranjeni. (1) Pomoč za splošni regionalni razvoj, ki ni uvrščena pod nobeno drugo postavko (2) Pomoč določenim sektorjem, dodeljena v okviru ukrepov, za katere ni obstajal horizontalni cilj, kakor tudi pomoč za reševanje in prestrukturiranje.